

KURIER MORSKI

ILUSTROWANY, BEZPŁATNY MAGAZYN WAKACYJNY | NR 4/2020 WRZESIEŃ | GDYNIA | WWW.LEGENDAMORSKA.PL

Sezon terminów zastępczych
„Samarytanka” była pierwsza

Armata z historią

Cecylia i Edward

Nowy terminal promowy

Święto Hal Targowych

Sezon terminów zastępczych

Taki był ten rok – zaplanowane, odwołane, przeniesione. Covid-19 sprawił, że wszelkie kalendarze znacznie zyskały na dynamice. Tradycyjne, by nie rzec odwieczne terminy, musiały ulec przyzwyczajeniom i dobrym obyczajom. Filozofując, po raz kolejny przekonaliśmy się o trafności sentencji Heraklita, że panta rhei (wszystko płynie) – wyrażającej przekonanie o braku stałości w świecie.

MIASTO – MUZYKA – MODERNIZM

Zaplanowany na maj odbędzie się we wrześniu. „Miasto + Muzyka” są tematem 6. edycji festiwalu Open House Gdynia (26-27.09). To polska edycja międzynarodowego święta architektury i designu, które otwiera drzwi do dobrze zaprojektowanych przestrzeni. Gdynia jako pierwsze polskie miasto (w 2015 roku) dołączyła do zrzeszenia 42 miast z całego świata. Uczestnicy tegorocznej edycji będą mogli odwiedzić mieszkania lokalnych twórców i artystów, najciekawsze wnętrza mieszkań prywatnych, lokali użytkowych i instytucji publicznych w mieście, gdzie podczas festiwalu będą odbywać się koncerty. Poprzez wyeksponowanie budynków remontowanych w poszanowaniu ducha i stylu epoki organizatorzy zwracają uwagę publiczności na wartość historycznej architektury.

– *Będzie architektonicznie, naukowo i muzycznie. Tym razem chcemy zbadać, dotknąć, przedstawić podczas prelekcji i przeprowadzić uczestników przez historię muzyki w Gdyni* – mówi Diana Lenart, koordynatorka Festiwalu. Trzecie „M” czyli Modernizm. Tym razem spacer gdyńskim szlakiem modernizmu (26.09) zorganizowano pod hasłem – Trasa Przedwojenna Lipowa oraz funkcjonalizm wokół Kamiennej Góry. Warto przypominać, że Gdynia to unikalny miejski zespół zabudowy modernistycznej, miasto budowane jako polskie marzenie, „okno na świat”

było jednocześnie polem do popisu dla młodych polskich architektów, urbanistów, dekoratorów i projektantów wnętrz, co dodatkowo wzmocniło symboliczny przekaz „białej architektury” i „słonecznego miasta”. Gdyński modernizm to obok znakomitych przykładów zabudowy mieszkalnej, w tym willowej, także interesująca architektura industrialna, portowa.

JESIENNE KULINARIA

Już po raz dwunasty odbędzie się gdyński WEEKEND KULINARNY (25-26.09). To z kolei kulinarne święto, w którym uczestniczą mieszkańcy Gdyni, Trójmiasta oraz turyści z wielu regionów – okazja do poznania bogatej i różnorodnej propozycji gdyńskiej sceny kulinarnej. W określonych godzinach odbędą się – Happy Hours czyli rajd po kilkudziesięciu restauracjach ze Szlaku Kulinarnego Centrum Gdyni gdzie przygotowane zostanie autorskie menu degustacyjne w formie mini dań w cenie 10 złotych. Oprócz możliwości smakowania regionalnej kuchni, dodatkowa zachęta w formie konkursów z atrakcyjnymi nagrodami.

A tydzień później możliwość „dogrywki” podczas Spaceru Kulinarnego *Stoiska i Smaki Regionalne Miejskich Hal Targowych* (3.10) prowadzonego przez znanego odkrywcę gdyńskich klimatów i konesera Arkadiusza Brzeczka. To tylko jeden z elementów całodziennego, dorocznego gdyńskiego *Święta Miejskich Hal Targowych* w którego programie m.in. koncerty, konkursy, warsztaty, spotkania edukacyjne.

OSTATNIE BIAŁE ŻAGLE

Wrzesień i październik to ostatnie akcenty żeglarskiego sezonu. Obok kilku różnej klasy regatowych zmagania na

dwa jesienne wydarzenia warto zwrócić uwagę. Tradycyjny i jedyny w swoim rodzaju wyścig morski proponują organizatorzy Błękitnej Wstęgi Zatoki Gdańskiej. To najstarsza gdyńska impreza regatowa organizowana (3-4.10) przez Yacht Klub Stal już po raz 69. Ściągać się będzie wszystko co napędza wiatr. Klasyczne łódki regatowe, jachty turystyczne, jedno- i wielokadłubowe, deski z żaglem i kitesurferzy. Jak zawsze start i meta w Gdyni.

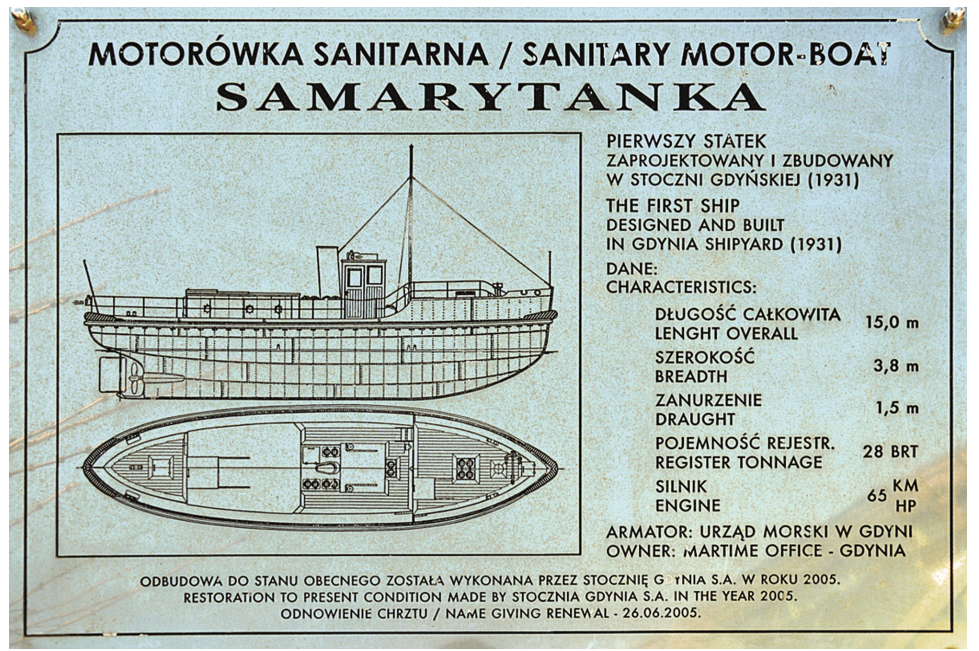
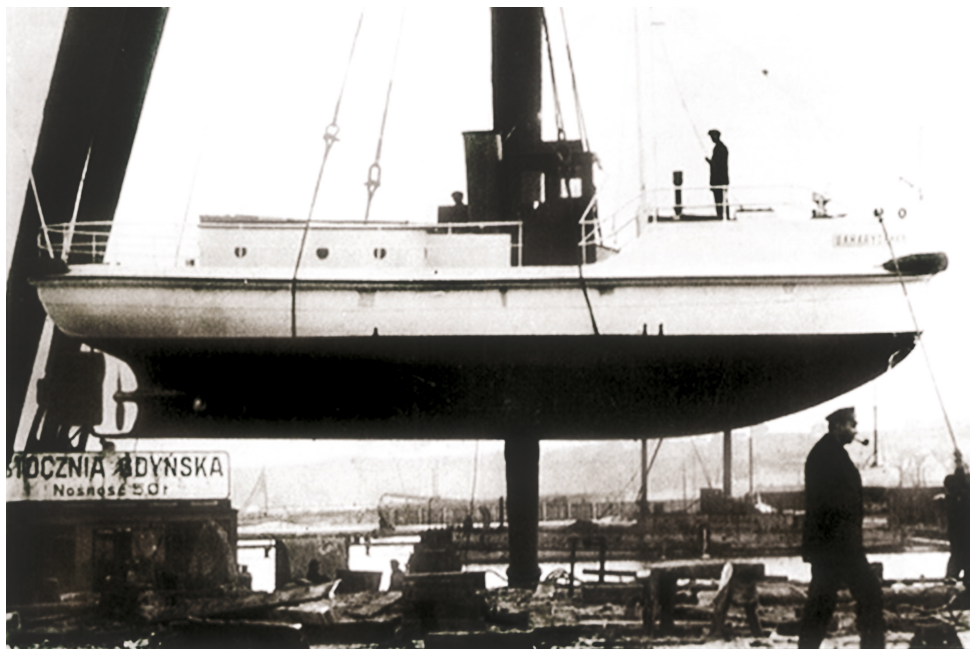
Zyskująca na popularności impreza, podczas której szczególnie ceni się szacowny wiek, czyli zlot jachtów „Próchno i Rdza” odbędzie się w gdyńskiej marinie w dniach 8-11 października. Pojawią się pływające oldtimery zarówno drewniane („próchno”) jak i stalowe („rdza”) z dzielnymi, znacznie młodszymi załogami. Interesujący przyczynek do opowieści o historii naszego żeglarstwa w klimacie wielkich i mniej słynnych morskich rejsów.

I jeszcze jedna żeglarska ciekawostka z gdyńskim rodowodem. Miejscem jest wprawdzie Rewa, ale uczestnicy mocno osadzeni w Gdyni. To regaty kapitanów/komendantów naszych żaglowców (19.09). O puchar Rektora Uniwersytetu Morskiego rywalizować będą „pierwsi po Bogu” m.in. z „Daru Młodzieży”, „Zawiszy Czarnego” czy „Pogorii”. Ciekawe jak poradzą sobie z żaglami znacznie mniejszych gabarytów (łódź żaglowa klasy Puck).

A ten nietypowy pandemiczny sezon żeglarski Gdynia zamknie 18 października. Z nadziejami na pomyślną wiatry za rok.

fol. zbiory Muzeum Miasta Gdyni, Bulwar Nadmorski

„Samarytanki” była pierwsza

Motorówka sanitarna „Samarytanki” była pierwszą jednostką pływającą całkowicie zaprojektowaną i zbudowaną w Stoczni Gdynińskiej. Była to duża, pokładowa, stalowa motorówka zamówiona przez Urząd Morski w Gdyni, z przeznaczeniem do roli statku sanitarnego w dyspozycji lekarza portowego. Wzorem były tego typu jednostki eksploatowane ówczesnie w dużych europejskich portach. Planowano utrzymywać z jej pomocą komunikację ze stojącymi na redzie statkami celem przewożenia znajdujących się na pokładzie chorych do szpitala kwarantannowego w pobliskich Babich Dołach. Motorówka miała być także łącznikiem pomiędzy owym szpitalem a tzw. Etapem Emigracyjnym znajdującym się w dzielnicy Grabówek. Związane to było z liczną w tamtych latach emigracją za ocean przechodzącą przez Gdynię.

„Samarytankę” zbudowano w latach 1930-1931 w nowo założonej Stoczni Gdynińskiej S.A. Uroczystość wodowania jednostki za pomocą dźwigu pływającego odbyła się 17 września 1931 roku. Jednak na skutek kłopotów

technicznych, głównie z silnikiem, statek wszedł do normalnej eksploatacji dopiero w dwa lata później.

„Samarytanki” była stalową motorówką pełnopokładową o pojemności 28 BRT, długości całkowitej 15,0 m napędzaną dwucylindrowym silnikiem o mocy ok. 65 KM. Motorówka miała wiele wad: źle zaprojektowany kadłub, przez co była powolna, ciężka i mało zwrotna, oraz niefortunny zaprojektowane pomieszczenie dla chorych, do którego trudno było wnieść chorego na noszach, o słabej wentylacji. Do celów sanitarnych używano jej niechętnie. Lekarz portowy wolał docierać na statki pilotówkami, a chorych przewożono do szpitala w Babich Dołach karetkami pogotowia będącymi w dyspozycji portu. Okazało się to znacznie praktyczniejsze.

Stateczek przeżył wojnę i według relacji poniewierał się na jednym z portowych nabrzeży jako zdewastowany wrak. Żadna z podejmowanych prób reanimowania jednostki nie doszła do skutku. Dopiero w 1971 roku odremontowano

„Samarytankę” ale już jako pomnik historii i postawiono przed gmachem zarządu ówczesnej Stoczni im. Komuny Paryskiej w Gdyni. W 2005 roku motorówka poddana została kapitalnemu remontowi. Gdy w 2008 roku Stocznia Gdynia S.A. upadła opiekę nad „Samarytanką” przejął miasto utworzone w tym miejscu specjalna Strefa Ekonomiczna. Ograniczono się jednak tylko do jej przestawienia w mniej eksponowane miejsce, między biurkami.

Przyszłość zabytkowej jednostki nie zaprzętała jednak uwagi gospodarzom miejsca. Trudny do określenia jest dziś status prawny „Samarytanki”, tymczasem jej stan techniczny po latach przebywania pod chmurką dopomina się o troskliwego opiekuna. Niewielu turystów wie, że zachował się ten historyczny, pierwszy produkt gdyńskich stoczniovców. Jaka będzie przyszłość „Samarytanki”? Są tacy, którzy uważają, że zasługuje ona na to by stanąć w bardziej eksponowanym miejscu Gdyni, która jak głosi popularne hasło powstała „z morza i marzeń”.

Armata z historią

powrót legendarnego dowódcy na Westerplatte

Ideę sprowadzenia na Westerplatte prochów dowódcy placówki majora Henryka Sucharskiego zainicjował na łamach pomorskiej prasy dziennikarz „Głosu Wybrzeża” Tadeusz Jabłoński (piszący pod pseudonimem Paweł Dzianisz). Zabiegi, które zyskały pozytywną tzw. decyzję polityczną, sfinalizowane zostały w 1971 roku. Po sierpniowej ekshumacji, w rocznicę wybuchu wojny 1 września 1971 roku odbyła się zakrojona na wielką skalę uroczystość, po której prochy Majora spoczęły wśród towarzyszy broni na cmentarzyku na Westerplatte. Ważną rolę w ceremonii pogrzebowej odegrała armata ze zbiorów Muzeum Marynarki Wojennej, na której urna z prochami majora Sucharskiego przewieziona została na miejsce wiecznego spoczynku.

Henryk Sucharski zmarł 30 sierpnia 1946 roku w Neapolu i spoczął na Polskim Cmentarzu Wojennym pod Casamassima. Trumna z przewiezionymi do Polski ekshumowanymi szczątkami dowódcy Wojskowej Składnicy Tranzytowej wystawiona została w gdańskim Dworze Artusa. W ciągu trzech dni tysiące obywateli Pomorza i Polski spontanicznie oddało hołd Majorowi –

legenda Westerplatte stanowiła jeden z najważniejszych symboli polskiego heroizmu czasu II wojny światowej.

W ówczesnych realiach na Wybrzeżu, ledwie rok po krwawym Grudniu 70', nadano wydarzeniu najwyższą propagandowo-patriotyczną rangę. Pełny ceremoniał wojskowy, pośmiertne nadanie Majorowi Krzyża Komandorskiego Orderu Wojennego Virtuti Militari, obecność przedstawicieli najwyższych władz PRL z ministrem Obrony Narodowej gen. Wojciechem Jaruzelskim, bogata oprawa medialna. Asystę wojskową zapewnili żołnierze 7 Łużyckiej Dywizji Desantowej, popularnych „niebieskich beretów” oraz kadra Marynarki Wojennej.

Zgodnie z wojskową tradycją, do sformowania konduktu pogrzebowego wykorzystano armatnią lawetę. Wybór padł na sowiecką armatę przeciwpancerną wz. 37, znajdującą się od 1962 roku (wg zapisów w księgach inwentarzowych) w zasobach Muzeum Marynarki Wojennej. Wypożyczona na ceremonię pogrzebową majora Sucharskiego, trafiła później do Stoczni Północnej w Gdańsku, po nadaniu jej

fot. zbiory Muzeum Marynarki Wojennej, armata z urną

imienia Bohaterów Westerplatte. Po reorganizacji Stoczni, w pierwszych latach XXI wieku, wróciła do Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni.

Armata eksponowana w Muzeum, w sąsiedztwie kamiennej płaskorzeźby orła z budynku koszar na Westerplatte, spina swoistą kłamrą historię Wojskowej Składnicy Tranzytowej i jej dowódcy.

Spacerem po trasie Gdyńskiego Szlaku Modernizmu

„Dochodowa Abrahama” to nazwa nowo wytyczonej trasy Gdyńskiego Szlaku Modernizmu.

Spacer rozpoczynamy od przecięcia ulic Abrahama z 10 Lutego, czyli w miejscu, gdzie powstał pierwszy gdyński woonerf (ulica pieszo-samochodowa). Trasa „Dochodowa Abrahama” to przede wszystkim przykłady dobrze zachowanych, miejskich, modernistycznych kamienic czynszowych z drugiej połowy lat 30., w których zwracają uwagę zarówno detale elewacji, jak i luksusowo wykończone wnętrza.

W miejscu startu trasy rolę modernistycznych witaczy pełnią dwie narożne kamienice (10 Lutego 5 i 10 Lutego 7), pod których koncepcją podpisał się znakomity gdyński architekt Stanisław Ziółowski, autor m.in. słynnego „Bankowca”. Pierwszą, zbudowaną w nurcie luksusowym dla Bolesława i Genowefy Orłowskich, architekt zaprojektował wspólnie ze Zbigniewem Kupcem, absolwentem tej samej uczelni (Politechniki Lwowskiej).

fol. Tomek Lelito, klatka w kamienicy W. Reicha oraz I. Birnbauma, ul. Abrahama 28

Vis-à-vis kamienicy Orłowskich, uwagę przyciąga zaledwie dwukondygnacyjna kamienica Mariana Jaszczyńskiego. W przypadku tej realizacji koncepcja dynamicznie ewaluowała. Jeden z projektów arch. Jana Goździewskiego zakładał 5 i 6 kondygnacyjną, awangardową bryłę z pełni przeszklonym narożnikiem typu „streamline” oraz dodatkowym oknem pasmowym biegnącym wzdłuż ostatniej kondygnacji. Prawdopodobnie ze względów na wysokie koszty realizacji, ten projekt, jak i kolejne koncepcje architektów St. Ziółowskiego i N. Obryckiego nie zostały w pełni zrealizowane. Ulica Abrahama miała przed wojną pełnić rolę jednej z głównych dróg komunikacyjnych miasta. Po wojnie ulica straciła na znaczeniu jako strategiczny trakt drogowy, stając się wewnętrzną ulicą Gdyni, o funkcji głównie mieszkalno-usługowej. Dzisiaj Abrahama stanowi alternatywę dla gwarnej Świętojańskiej, konkurując z nią m.in. ofertą kawiarni i małej gastronomii. Idąc lewą stroną trasy pod numerami 37 i 41, warto zwrócić uwagę na dwie kamienice zaprojektowane w duchu stylu międzynarodowego. Kamienica firmy „Pantarei” (proj. Zbigniewa Kupca, Tadeusza Kossaka), jako jedna z nielicznych w Gdyni została wykończona wewnątrz klatki schodowej czarnym i beżowym marmurem. Większość z realizacji na trasie to popis kunsztu międzywojennych mistrzów szlachetnych tynków kamieniarskich. Cyklina często imitowała kamień, zaś skład jej mieszanki, pozostawał pilnie strzeżoną tajemnicą cenionych przed wojną producentów budowlanych. Po prawej stronie trasy napotkamy kolejną luksusową kamienicę dochodową – Izraela Reicha i Wolfa Birnbauma zaprojektowaną przez absolwenta lwowskiej politechniki Edwarda Fuhrschmieda. Kamienica ta posiada

fol. zbiory Muzeum Miasta Gdyni, róg ul. Abrahama i 10 Lutego 7

jedną z najpiękniejszych klatek schodowych, w tym oryginalne, geometryczne wzory lastrico oraz rzeźbiarsko uformowaną, trójbiegową klatkę schodową z efektowną „duszą”.

Na odcinku Abrahama, pomiędzy Żwirki i Wigury oraz Armii Krajowej, spotkamy dwie kamienice o ciekawych portalach wejściowych. Na portalu jednej z nich (Abrahama 45) zwróćmy uwagę na ręcznie namalowany wzór kaszubski. Na końcu ulicy Abrahama czeka na nas oryginalna realizacja projektu Narcyza Obryckiego, w której zwracają uwagę wypukłone przez architekta horyzontalne listwy okienne, dekoracyjne podziały okien, zaś wewnątrz klatki kolorowe „gorseciki” na posadzce. Trasa Abrahama to także fragment ulicy Władysława IV, w tym Kamienica Danków z efektownym wnętrzem klatki, czy starannie odnowiona Kamienica Henryka Chudzińskiego proj. Jerzego Müllera oraz Stefana Reychmana.

Cecylia i Edward

Co łączy Cecylię i Edwarda Raczyńskich z historią polskiego morza? On wybitny dyplomata II Rzeczypospolitej, polski ambasador w Londynie (1934-1945), prezydent RP na uchodźstwie (1979-1986), ona pani ambasadorowa – wierna i niezłomna towarzysząca życia Edwarda, matka jego trzech córek.

Ale Cecylia z Jaroszyńskich Raczyńska była także dwukrotnie matką chrzestną jednostek noszących biało-czerwoną banderę. Po raz pierwszy wypowiedziała sakramentalną formułę *...Płyn po morzach i oceanach* 18 lutego 1935 roku, w słynnej stoczni Swan Hunter & Wigam Richardson, podczas wodowania parowca, zamówionego przez państwowe przedsiębiorstwo Żegluga Polska. Chrześniak pani ambasadorowej nie przetrwał niestety II wojny światowej. Wykorzystywany w roli transportowca wojennego padł w 1943 roku ofiarą nocnego nalotu Luftwaffe na port Bari we Włoszech, gdzie gromadziła się flota zaopatrująca wojska alianckie.

Więcej szczęścia miał drugi chrześniak Cecylii Raczyńskiej. 1 października 1936 roku pani ambasadorowa nadała w stoczni J. Samuel White & Co Ltd. w Cowes nazwę najszlachetniejszemu okrętowi polskiej Marynarki Wojennej – niszczycielowi ORP „Błyskawica”. W przyszłym roku minie 85 lat od tamtego historycznego wodowania okrętu, będącego symbolem wysiłku zbrojnego polskich marynarzy. Wcześniej wodowano tutaj bliźniaczego

fol. zbiory Muzeum Marynarki Wojennej, Cecylia i Edward, Puck

fol. zbiory Muzeum Marynarki Wojennej, Cecylia i Edward, Puck

„Groma”, później ta sama stocznia zbudowała niszczyciel eskortowy, który po przekazaniu pod polską banderę, nosił nazwę ORP „Krakowiak”.

Miejsce w historii morskiej Polski ma także Edward Raczyński. On to bowiem 18 listopada 1939 roku w imieniu Rzeczypospolitej podpisał porozumienie międzyrządowe, na mocy którego utworzono Oddział Polskiej Marynarki Wojennej w Wielkiej Brytanii (The Polish Naval Detachment in Great Britain).

Układ ten był efektem wizyty, którą na Wyspach Brytyjskich odbywał generał Władysław Sikorski. Naczelny Wódz odwiedził m.in. w Dundee załogi polskich okrętów podwodnych „Orzeł” i „Wilk”. Udekorował kpt. mar. Jana Grudzińskiego Krzyżem Virtuti Militari, a grupę członków załóg obu okrętów Krzyżami Walecznych.

Podpisane porozumienie zawierało w siedmiu artykułach szczegółowe wytyczne współpracy polsko-brytyjskiej na czas trwania wojny. Dopuszczało między innymi możliwość przekazywania okrętów Royal Navy Marynarce Wojennej RP. Okręty po obsadzeniu polskimi załogami miały pływać pod dowództwem polskich oficerów i pod polską banderą. W większości otrzymywały także nowe, polskie nazwy. Przekazywane okręty miały być wypożyczane PMW i pozostawać własnością rządu brytyjskiego. Wszelkie koszty, poniesione w związku z wykonaniem tego układu przez władze brytyjskie, miały zostać na ich żądanie pokryte przez stronę polską. Cecylia Raczyńska zmarła w 1962 roku, Edward w 1993 roku dożywszy 101 lat. Oboje nigdy po wojnie nie odwiedzili kraju.

Nowy terminal promowy

Gdyński port jest starszy od miasta o cztery lata – gdyż przyczynkiem do powstania Gdyni była właśnie budowa portu, formalnie rozpoczęta niemal 100 lat temu (w 2022 r. port obchodzić będzie 100-lecie). W ciągu kilku lat port gdyński stał się największym portem na Bałtyku i jednym z większych portów Europy, wyprzedzając pod względem wielkości obrotów takie porty jak Kopenhaga, Brema, Amsterdam, Genua, Neapol i Triest.

Taka była historia, ale i teraźniejszość pokazuje, że Port Gdynia, dzięki wielomilionowym inwestycjom, stał się – zupełnie jak za czasów inż. T. Wendy – wielkim placem budowy. W porcie realizowane są największe nakłady na infrastrukturę portową od czasów budowy terminalu kontenerowego pod koniec lat siedemdziesiątych XX wieku.

Port Gdynia ma najsilniejszą pozycję konkurencyjną na bałtyckim rynku ro-ro i promowo-pasażerskim. Z uwagi na ciągły rozwój i chęć rozbudowy swoistego „wirtualnego mostu” czy „autostrady morskiej” pomiędzy Polską i Skandynawią Zarząd Morskiego Portu Gdynia S.A.

fol. zasoby Zarządu Morskiego Portu Gdynia S.A., budowa nowego terminalu promowego

postanowił zrealizować projekt budowy nowego publicznego terminalu promowego. Pozwoli on przede wszystkim na dalszy rozwój usług promowych, zwiększenie liczby armatorów żeglugowych zawijających do portu. Co bardzo ważne – stworzy także atrakcyjną przestrzeń dla mieszkańców i turystów.

Nowy terminal promowy umiejscowiony jest w sąsiedztwie niezwykle cennego architektonicznie i historycznie budynku niegdyś Dworca Morskiego, którego właścicielem jest również Zarząd Portu, a w którym obecnie znajduje się jedyne w kraju Muzeum Emigracji. Zajmować będzie oprócz rozległego terenu, część nabrzeży Polskiego i Fińskiego. W rejonie tym zaprojektowano zupełnie nowe parkingi ogólnodostępne. W samym budynku terminalu przewiduje się możliwość korzystania z tarasu widokowego, z którego będzie można podziwiać panoramę Portu Gdynia. Warto podkreślić, że nowy terminal będzie dużo bliżej centrum miasta niż dotychczasowy, co powinno przynieść również korzyści dla lokalnego biznesu w postaci usług przewozowych i turystycznych. Będzie również świetną okazją do obserwowania ruchu dużych statków o długości nawet do 240 metrów, które kilka razy dziennie będą wchodziły i wychodziły z portu. To z pewnością nie lada gratka dla miłośników fotografii.

Wart podkreślenia jest fakt, że ta inwestycja portu wpisuje się w ideę Green Port poprzez eliminowanie zanieczyszczenia środowiska dzięki instalacji specjalnych urządzeń pozwalających cumującym tu jednostkom na czerpanie energii elektrycznej z lądu i pozwalających na

wyłączenie silników i agregatów podczas postoju. Port liczy również na to, że nowe, większe statki będą zasilane w sposób coraz bardziej ekologiczny dzięki stosowaniu np. paliwa LNG. Jest już do obsługi takich statków w pełni przygotowany.

Sam terminal zostanie wyposażony w nowoczesne urządzenia pozwalające na dostosowanie ramp i galerii pasażerskiej do różnej wielkości i typów statków. To rozwiązanie istotnie ułatwi wejście jak i zejście pasażerom, poruszającym się zarówno pieszo jak i pojazdami kołowymi.

Zakończenie budowy planuje się w połowie przyszłego roku. Oficjalne otwarcie przewidywane jest w okolicach 99. urodzin Portu Gdynia, czyli we wrześniu 2021 roku.

Nowy terminal promowy będzie jednym z najnowocześniejszych tego typu obiektów w basenie Morza Bałtyckiego. Z pewnością stanie się wizytówką portu i miasta.

fol. zasoby Zarządu Morskiego Portu Gdynia S.A., wizualizacja nowego terminalu promowego

Święto Hal Targowych

VI edycja

3. X 2020 / 9:30-15:00

Miejskie Hale Targowe w Gdyni,
ul. Wójta Radtkego 36

3 października gdyńskie Hale Targowe zapraszają na szóstą edycję wydarzenia. Co roku Święto przyciąga rzesze gdyńskich mieszkańców Trójmiasta i okolic, zapewniając uczestnikom niezapomniane wrażenia. Impreza odbywa się w modernistycznej przestrzeni zabytkowego obiektu hal. To okazja do celebrowania i podkreślenia znaczenia tego miejsca, jako ważnego na mapie miasta żywego punktu społeczno-kulturowego. Organizatorzy przygotowali bogatą listę atrakcji, w tym bezpłatne koncerty muzyczne, działania artystyczne, spotkania, film i spacer kulinarny. Na uczestników czeka także prawdziwa uczta wrażeń: warsztaty kulinarne, fotograficzne i dekoracyjne.

Sobotnie spotkania ze specjalistami i rzemieślnikami sztuki kulinarnej dają możliwość eksplorowania tematu sezonowych, lokalnych produktów opartych o tradycyjne receptury, które są częścią różnorodnej oferty handlowej hal. Do eksperymentów ze smakami organizatorzy zapraszają entuzjastów jesiennych aromatów, w tym „darów lasu”.

Propozycje prezentacji najnowszych trendów kulinarnych oprócz zabawy, służą również propagowaniu edukacji dietetycznej. Tego dnia nie zabraknie kreatywnych konkursów z atrakcjami i nagrodami.

Hale Targowe to także wciąż autentyczny, żywy symbol wolnego handlu i potencjału polskiego rzemiosła. Dlatego podczas Święta, nie zabraknie głównych bohaterów – kupców gdyńskich hal.

Wstęp wolny na wszystkie atrakcje!

Na warsztaty i spotkania obowiązują zapisy (portal evenea.pl). Liczba miejsc ograniczona.

Podczas imprezy organizatorzy proszą o zastosowanie się do wytycznych związanych z obostrzeniami COVID-19.

Organizatorem wydarzenia jest Agencja Rozwoju Gdyni Sp. z o.o. (w imieniu miasta Gdyni).

Więcej informacji:

www.haletargowegdynia.pl

 / [haletargowegdynia](https://www.facebook.com/haletargowegdynia)

 / [haletargowe_gdynia](https://www.instagram.com/haletargowe_gdynia)

fol. Krzysztof Winciorek, IV Święto Hal Targowych, 2018

fol. Krzysztof Winciorek, IV Święto Hal Targowych, 2018

Gdyński Modernizm w Obiektywie 2020

wybrane prace laureatów konkursu

Małgorzata Szura-Piwnik / wyróżnienie
kat. Życie Miasta

Michał Umiński / wyróżnienie
kat. Detal Modernizmu

Radek Radziejewski / I Nagroda

Tomek Lelito / wyróżnienie specjalne jury

Maciej Kacmajor / wyróżnienie
kat. Portret Kamienicy

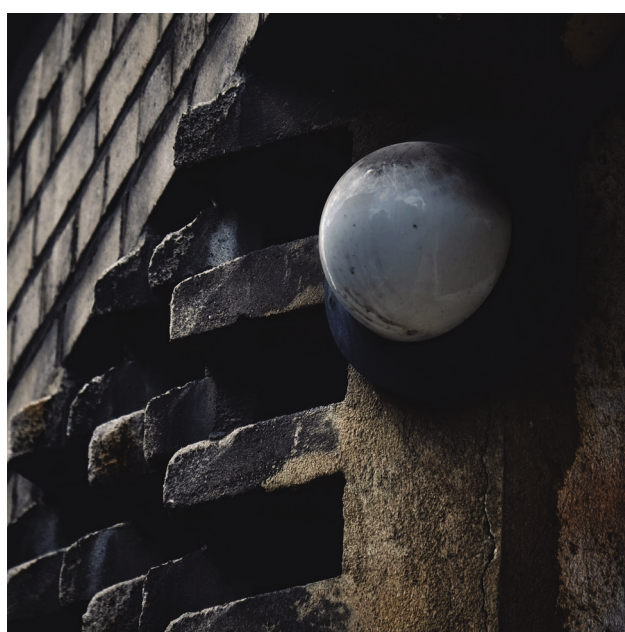
Mariusz Majewski / III Nagroda

Ewa Kowalczyk / wyróżnienie
kat. Forma i Światło

Dariusz Wojtała / II Nagroda

Maciej Kacmajor / wyróżnienie
kat. Portret Kamienicy

Mariusz Twardowski / wyróżnienie
kat. Modernizm w Podróży

Wejherowo – Perła Kaszub

30 min kolejką SKM od Gdyni

Dlaczego Jakub Wejher zdecydował się osiedzić właśnie w Wejherowskiej Woli? Któremu miastu Prusacy zmienili nazwę na Neustadt (Nowe Miasto)? I gdzie znajduje się duchowa stolica Kaszub? Odpowiedzi na te pytania znajdziesz odwiedzając perłę Kaszub Północnych – Wejherowo.

Największe miasto na Kaszubach Północnych, położone jest w samym centrum regionu. Wejherowo przez Kaszubów uznawane jest za duchową stolicę, gdyż tutaj znajduje się najważniejsze miejsce kultu religijnego – XVII wieczna Kalwaria Wejherowska z 25 kaplicami, ufundowana przez założyciela miasta Jakuba Wejhera. Jest to miejsce szczególne dla Kaszubów. Miejsce, dokąd zbieżają pielgrzymi z całego regionu, by uczestniczyć w Odpuście Wniebowstąpienia Pańskiego. Mężczyźni przebrani w stroje regionalne dźwigają wielkie, dwustronne obrazy z podobiznami świętych, tzw. feretrony.

fot. Rynek Starego Miasta, w tle pomnik Jakuba Wejhera

Do tradycji kaszubskiej należy zwyczaj kołysania nimi, przez niektórych określane tańcem. Jak wyjaśniają jednak znawcy kultury kaszubskiej, zwyczaj ten ma wyrażać hołd dla mijanych miejsc i obiektów kultu: krzyży, kapliczek, ołtarzy. Zazwyczaj odbywa się on z towarzyszeniem akompaniamentu orkiestry, stąd zapewne złudzenie tańca. Kalwaria Wejherowska zauroczy jednak nie tylko uczestników pielgrzymek, ale również pasjonatów historii i architektury. Kapliczki przepięknie położone w otoczeniu lasu mogą stanowić doskonałą trasę spacerową. Cały szlak kalwaryjski liczy 4,6 km długości i przejście jego w całości zajmuje ok. 2,5 godziny. Najbardziej popularna wśród turystów trasa Drogi Krzyżowej obejmuje 14 najładniejszych kaplic. Ciekawi historii poszczególnych kaplic mogą skorzystać z usług przewodnika, który przybliży ich historię, a być może nawet pokaże wnętrza niektórych z nich.

Nieopodal Kalwarii Wejherowskiej znajduje się Park Miejski im. Aleksandra Majkowskiego. Ten zespół pałacowo-parkowy dzięki funduszom europejskim został pięknie odnowiony i dzisiaj jest to miejsce najchętniej odwiedzane przez mieszkańców i turystów. W tym roku spacerowicze mogą wziąć udział w grze mobilnej „Wysłuchaj się w park” przygotowanej przez Miejską Bibliotekę Publiczną we współpracy z Wejherowskim Centrum Kultury oraz Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej. Jesteś w Parku? Ściągnij odpowiednią aplikację na telefon i zacznij przemierzać parkowe alejki. Lektor

fot. Sala Historyczna w Ratuszu Miejskim pt. „Wejherowo okresu międzywojennego”

wskaże ci trasę, opowie o otaczającej przyrodzie, a także przytoczy ciekawe historie związane w tym miejscu.

Nie masz jeszcze dosyć? Chcesz poznać kolejny sposób na zwiedzenie miasta? Wyrusz szlakiem alfabetu kaszubskiego. Odszukaj wszystkie nutki i odkrywaj miasto. Czternaście liter alfabetu kaszubskiego zostało ustawionych na kamiennych kolumnach prowadzących po najbardziej charakterystycznych miejscach w mieście oraz w pobliżu zabytkowych budowli. Ostatnia literka ustawiona została właśnie w Parku Miejskim i z pewnością będzie zaskoczeniem dla zwiedzających. Co kończy Szlak Nut Kaszubskich? O tym warto przekonać się samemu.

Wejherowo przez cały rok zaprasza do poznania swojej bogatej historii. Jest to miasto, w którym tradycja i umiłowanie do kultury kaszubskiej miesza się z VII-wieczną historią powstania miasta. W mieście znaleźć można również piękne modernistyczne budynki, przypominające o jego międzywojennym rozkwicie. Codziennie warto śledzić bogaty repertuar Wejherowskiego Centrum Kultury, które jest znakiem rozpoznawczym całego regionu.

Kalendarium 2020

SPREAKTAKLE I PRZEDSTAWIENIA TEATRALNE

- 19-20.09 Amadeusz, Teatr Miejski, g. 19:00
- 25-27.09 Finał 13 edycji konkursu o Gdyńską Nagrodę Dramaturgiczną, Teatr Miejski, więcej informacji gdyniakulturalna.pl
- 29.09 Tango na pełnym morzu (na podstawie sztuki S. Mrożka), Dar Pomorza, g. 20:00
- 3-4.10 Spektakl Kursk, Dar Pomorza, g. 20:00
- 3, 17.10 Spektakl pt. I... JAKOŚ TO BĘDZIE! wg Pana Tadeusza Adama Mickiewicza, Teatr Gdynia Główna, g. 19:00, bilety: teatrgdyniaglowna.interticket.pl/
- 8-10.10 Spektakl Muzyczny The Big bang, Teatr Muzyczny, g. 19:00
- 8-10.10 Musical Hairspray, Teatr Muzyczny, g. 19:00 (od 10.10 różne pory)
- 9.10 Mayday 2, komedia, Teatr Muzyczny, g. 17:30 oraz 20:30

KONCERTY

- 18.09 Muszla nadaje rytm, koncert Michał Bąk TRIO, Muszla, plac Grunwaldzki, g. 18:00
- 18.09 Koncert Tribute to DIRE STRAITS, Blues Club, g. 19:00-22:00
- 18.09 Święto Jesieni – Kiev Office, Titanic Sea Moon, Maximum Gulliver, Klub Desdemona, g. 20:00
- 19.09 Koncert Tribute to Frank Sinatra, Blues Club, g. 19:30
- 20.09 JJ Band – Letnia Scena Blues Clubu, Park Kolibki, g. 19:00-22:00
- 24.09 Marta Szeffe Groove Band – Letnia Scena Blues Clubu, Park Kolibki, g. 19:00-22:00
- 25.09 Gary Moore Tribue Band, Blues Club, g. 19:00
- 25.09 Koncert zespołu Dezertier, Klub muzyczny Ucho, g. 20:00
- 25-27.09 Cykl Ballady Osiedlowe – koncerty plenerowe w reż. Kuby Kornackiego, kompozycje, kierownictwo muzyczne Jan Jare:

- 25.09 patio Przystani Sądzieckiej, ul. Śmidowicza 49, g. 19.00
- 26.09 parking Parafii pw. Przemienienia Pańskiego, ul. Kcyńska 2, g. 19.00
- 27.09 parking za Przystanią Sądziecką, ul. Opata Hackiego 33 ZOH, g. 19.00
- 26.09 Radunia River Jazz /band – Letnia Scena Blues Clubu, Park Kolibki, g. 19:00-22:00
- 28.09 Piotr Woźniak, Blues Club, g. 19:30
- 1.10 Oldbreakout, Blues Club, g. 19:30
- 2.10 Hunter, Klub Ucho, g. 20:00
- 3.10 Koncert inauguracyjny Gdynia Classica Nova, Teatr Miejski, g. 17:00
- 4.10 Andrzej Piaseczny, Sala Koncertowa Portu Gdynia, g. 19:30
- 5.10 Grace Gospel Choir, Blues Club, g. 19:30
- 5.10 Raz, Dwa Trzy – 30 lat, Teatr Muzyczny, g. 19:00
- 7.10 Katie Melua, Gdynia Arena, g. 19:00-21:00
- 10.10 Too Many Zooz, muzyka alternatywna, Studio Panika, g. 20:00

WYDARZENIA MORSKIE – ŻEGLARSKIE

- do 19.09 Mistrzostwa Świata w Żeglarskim Niesłyszących, Puck
- 19.09 Regaty Kapitanów Żaglowców o Puchar UMG, Rewa
- 19-20.09 Regaty 3 Mola, Sopot, Gdynia Orłowo, Gdańsk Brzeźno
- 26-27.09 Jesienny Puchar Gdyni. Otwarte Mistrzostwa Pomorza kl. OPT A i B, Gdynia
- 26-27.09 Puchar Polski 505 – regaty zakończenia sezonu, Gdynia
- 3-4.10 69 Błękitna Wstęga Zatoki Gdańskiej, Gdynia
- 8-10.10 Złot Próchno i Rdza, Gdynia
- 10.10 Błękitna Wstęga Gminy Kosakowo, Mechelinki
- 16-18.10 Finał Pucharu Polski, Puck

SPACERY, WARSZTATY, PRELEKCJE, SPOTKANIA

- 19.09 Spacer trasą Kamienna Góra i Wzgórze Św. Maksymiliana, przewodnik Ewelina Marciniak, start Hotel Nadmorski, g. 10:00
- 19.09 Spacer Trasą Orłowo, przewodnik Joanna Statuch, start – Willa Lubicz, g. 10:00
- 26.09 Spacer trasą Kamienna Góra i Wzgórze Św. Maksymiliana, przewodnik Jarosław Kaczmarczyk, start Hotel Nadmorski, g. 10:00
- 26.09 Spacer Trasą Śródmieście, przewodnik Arkadiusz Brzęczek, start – Hotel Mercure Gdynia Centrum, g. 10:00
- 26.09 Spacer Trasą Orłowo, przewodnik Marcin Lewandowski, start – Hotel Quadrille, g. 10:00
- 26.09 Spacer Gdyńskiego Szlaku Modernizmu: Trasa Przedwojenna Lipowa oraz funkcjonalizm wokół Kamiennej Góry, start Dom Inżyniera, al. Wojska Polskiego 13, g. 14:00
- 26-27.09 Open House Gdynia, Miasto + Muzyka, program: ohgdynia.pl

FESTIWALE, ŚWIĘTA

- do 18.09 17. Festiwal Filmowy Millennium Docs Against Gravity w Gdyni, Gdyńskie Centrum Filmowe
- 25.09 Noc Naukowców w Centrum Experiment, Super Moce Zwierząt, g. 19:00-23:00, bilety: bilety.experiment.gdynia.pl
- 25-27.09 Weekend Kulinaryny, Festiwal kulinarny lokali Gdyńskiego Szlaku Kulinarnego Centrum Gdyni, więcej informacji: kulinarnagdynia.pl
- 25-27.09 Dary Ziemi, Targi rolno-spożywcze, kiermasz, piknik rodzinny, Park Kolibki, g. 10.00-18.00
- 26-27.09 Festiwal Open House Gdynia
- 3.10 Święto Miejskich Hal Targowych: koncerty, konkursy, warsztaty, spotkania edukacyjne: Miejskie Hale Targowe, start g. 9:00, program www.haletargowegdynia.pl

OSTATNIA WALKA „MAZURA”

PORT WOJENNY NA OKSYWIU - 1 WRZEŚNIA 1939 R. OKRETY PODWODNE WYSZŁY DO WYZNACZONYCH SEKTORÓW. PRZY MOŁO TRWA ZAŁADUNEK ORP „MAZUR I „NUREK”.

O GODZ. 14:00 NAD PORT NADLECIAŁY NIEMIECKIE STUKASY.

SAMOLOTY KIERUJĄ SIĘ NA DWA ZACUMOWANE W PORCIE OKRETY.

BOMBA TRAFIA W KOMIN ORP „NUREK” NISZCZĄC OKRĘT, GINIE WIĘKSZOŚĆ ZAŁOGI.

BOMBY PADAJĄCE OBOK „MAZURA” ODRZUCAJĄ OKRĘT NA ŚRODEK BASENU, ZRYWAJĄ POSZYCIE, GINIE WIELE MARYNARZY.

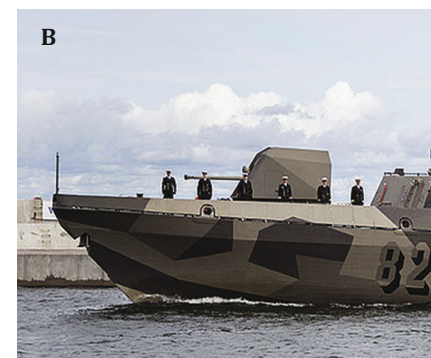
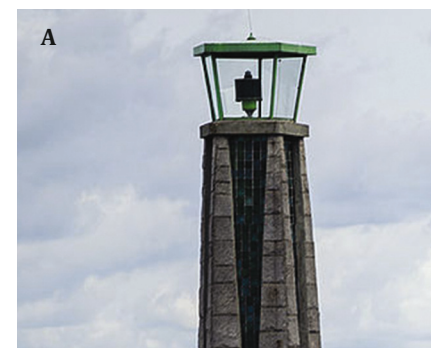
NA TONĄCYM OKRĘCIE PORUCZNIK JACEK DEHNEL I MARYNARZ WĄGLAW ARMATA WALCZĄ DO MOMENTU ZMYCIA Z POKŁADU.

TRAGEDIA PIERWSZEGO DNIA WOJNY - ZATAPIENIE ORP „MAZUR” I „NUREK” - POCHŁONĘŁA ŻYCIE 56 POLSKICH MARYNARZY.

Quiz Morski

Rozpoznaj miejsca lub jednostki morskie na fotografiach. Odpowiedzi znajdziecie na stronie facebook.com/legendamorskagdyni

Odpowiedzi do poprzedniego numeru:

- A\Fragment nabrzeża Mariny Gdynia
- B\Pomnik „Trzy Żagle” Moło Południowe
- C\Schody w hallu Muzeum Emigracji (dawny dworzec morski)
- D\Model historyczny w Muzeum Marynarki Wojennej

Fotografie: zbiory Agencji Rozwoju Gdyni, Urzędu Miasta Gdyni, Muzeum Miasta Gdyni, Muzeum Marynarki Wojennej, archiwum Morza, archiwum Akademii Morskiej, Akademii Żeglowania, Narodowego Archiwum Cyfrowego, oficynamorska.pl

Wydawca: Miasto Gdynia
Teksty: zespół redakcyjny Agencji Rozwoju Gdyni,
Koncepcja wydawnicza: zespół redakcyjny Agencji Rozwoju Gdyni
Autorzy komiksu:
tekst: Aleksander Gosk
rysunki: Olga Obst

Miejska Informacja Turystyczna

tel. 58 622 37 66
 e-mail: it@gdynia.pl

pobierz
 download
gdynia.pl

POBIERZ
 DOWNLOAD
**GDYNIA
 City
 Guide**